

διέκρινα ὁκτὼ περίπου τρόπους, εἰς τε τὸ ποιδὼν καὶ τὴν σύνθεσιν πλειόνων χρωμάτων ὡς καὶ εἰς τὸ εἶδος τῶν κοσμημάτων ἀποβλέπων. Τὴν κατάταξιν δὲν ἐννοῶ ὡς ἀντιπροσωπεύουσιν ἀναγκαίως καὶ ἐν πάσαις ταῖς τάξεσιν τὴν χρονικὴν διαδοχὴν. Μία ὁμῶς τοῦλάχιστον τῶν τάξεων τούτων ἡ φέρουσα γεωμετρικὴν ἐκ ῥόμβων δικτυωτῶν διακόσμησιν καὶ διὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐν αὐτῇ χρησιμοποιουμένου χρώματος φαίνεται λείψανον παλαιότερας τοῦ βου αἰῶνος περιόδου. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἄλλαι τάξεις δεικνύουσι διαφορὰν τοῦ ποιοῦ τοῦ χρώματος καὶ τοῦ πηλοῦ. Καὶ τῆς πολυχρωμίας καὶ τῶν ἐπιθέτων χρωμάτων (λευκοῦ-κόχρου) ἔχομεν παραδείγματα ὡς καὶ τῆς πρὸς δῆλωσιν τῶν λεπτομερειῶν ἐγχαράξεως καὶ τῆς ἐφ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἀγγείου ἐπιστρώσεως λευκοῦ ἐπιχρίσματος, ὡς ἐδάφους καὶ διακοσμῆσεως. Ὡς πρὸς τὰ θέματα τῆς διακοσμῆσεως, ἥτις ἄρχεται ἀπὸ τῶν ἀπλῶν γραμμῶν, τεθλασμένων ἢ ἀκτινοειδῶν, καὶ καταλήγει εἰς τὴν παράστασιν ζώων καὶ ἀνθρώπων μέχρι μελανομόρφου κύλικος, τὰ εὐρήματα ἔρχονται εἰς ἐπικύρῳσιν καὶ διαφώτισιν ἐν τισὶ δὲ καὶ συμπλήρῳσιν τῶν ἐκ τῶν εὐρημάτων τῆς Σάμου, Ῥόδου, Ναυκράτιος, Δάφνης, Χίου καὶ ἄλλων, ὡς καὶ αὐτῶν τῶν Κλαζομενῶν ἤδη γνωστῶν πορισμάτων, ἐνισχύουσι δ' ἐτι μᾶλλον τὴν περὶ τῶν Κλαζομενῶν ὡς κέντρου κεραμικοῦ εὐρυτάτης ἐπιδράσεως γνώμην.

Μετὰ τῆς αὐτῆς εὐτυχίας τῆς σκαπάνης ἐξηκολούθησαν αἱ ἐργασίαι καὶ ἐπὶ τῆς πρὸ τῆς Σκάλας Βουρλῶν ΝΗΣΙΔΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ, περισσότερον γνωστῆς εἰς τὸν πολὺν κόσμον ἐκ τοῦ ἐκεῖ εὕρισκομένου ἀπὸ τεσσαρακονταετίας περὶπου λοιμοκαθαρηρίου, παρὰ διὰ τὴν ἄλλην αὐτῆς ἱστορικὴν σημασίαν.

Μέρος καλοῦ ἰσοδομικοῦ τοίχου διαφαινομένου ἐν τῷ βᾶθει Τουρκικοῦ προχώματος, ὕψους 2 περίπου μέτρων, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἀνασκάπτοντα νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐνδειξιν, ὅντως δὲ ἡ ἐργασία ἐξακολουθήσασα ἐπὶ μακρὸν μετὰ τὴν πρώτην εὐθὺς ἀμέσως ἐκ τῶν εὐρημάτων προελθοῦσαν